

REFERAT UIA - Udvalg for Ældre og Omsorg d. 03-08-2026

Mødedato Mandag d. 03. august 2026 kl. 19:00

Mødested Kommunalbestyrelsessalen

Indholdsfortegnelse

Forside.....	3
Godkendelse af dagsorden.....	4
Meddelelser.....	5
Orientering om kommende sager til behandling i Udvalg for Ældre og Omsorg.....	6
Orientering om indberetninger af magtanvendelser for 2. kvartal 2026.....	7
Orientering om Ældrerådets arbejde 2026.....	8
Status på uddeling af puljemidler til frivilligt socialt arbejde.....	9
Ældretalsmandens rejserapport for 2025.....	10
Status på Paamiutaftalen 2026.....	12
Forslag om visitationsenhed på ældreområdet i Paamiut.....	14
Fremtidig drift af ældrekollektiv i Qeqertarsuatsiaat.....	16
Indgåelse af partnerskab med cykelforening Cykel'liussisartut.....	18
Udmøntning af anlægspulje på ældre- og handicapområdet.....	19
Evt.....	21
Godkendelse af referat.....	22

Medlemmer:

Nitta Lyberth-Mørch (IA), formand

Per Berthelsen (D), næsteformand

Alex Hermansen (D)

Angutimmarik Hansen (S)

Egon Poulsen (S)

Orientering om kommende sager til behandling i Udvalg for Ældre og Omsorg

Til orientering

SagsID: EMN-2024-02034

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked – direktør Ejner Grønvold / EJGR

Indstilling

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked indstiller over for Udvalg for Ældre og Omsorg:

1. at orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked orienterer hermed udvalget om kommende sager, som forvaltningen de kommende måneder vil fremsætte til behandling i udvalget.

Forvaltningen ønsker at orientere udvalget om kommende udvalgssager, så udvalgsmedlemmerne har de bedste forudsætninger for at forberede sig, også før dagsordenen for det enkelte udvalgsmøde er fastlagt. Tidspunktet for behandling i udvalget er endnu ikke fastlagt, ligesom der kan ske ændringer i punkterne.

Forvaltningen har på nuværende tidspunkt kendskab til følgende sager, der forventes at komme til behandling i udvalget det næste halve år:

- Kvalitetsstandarder 2027
- Indledende arbejde med ny ældrepolitik
- Status på ældresektorplan
- Årligt møde med Ældrerådet

Faste udvalgssager, der behandles flere gange om året, indgår ikke i oversigten.

Økonomisk og ressourcemæssig vurdering fra forvaltningen

Ikke relevant.

Økonomisk vurdering fra Afdeling for Budget og Regnskab

Ikke relevant.

Lovgrundlag og rammesættende dokumenter

- Inatsisartutlov nr. 29 af 17. november 2017 om den kommunale styrelse

Bilag

Ingen bilag.

Orientering om indberetninger af magtanvendelser for 2. kvartal 2026

Til orientering

SagsID.: EMN-2025-03342

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked – direktør Ejner Grønvold / EJGR

Indstilling

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked indstiller over for Udvalg for Ældre og Omsorg
1. at orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked orienterer kvartalsvis udvalget om magtanvendelsesindberetninger på ældreområdet. Denne orientering omhandler indberetningerne fra april til juni 2026.

Magtanvendelserne dokumenteres for at sikre, at borgere og medarbejdere har dokumentation for, at der er foretaget de rette pædagogiske og faglige overvejelser.

Indberetninger på ældreområdet

2025:

Indberetningstype	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal
§ 38 - Fysisk magtanvendelse eller føren	-	-	-	-
§ 39 - Fastholdelse ifm. hygiejne	3	4	15	2
§ 43 - Tilbageholdelse i boligen	-	-	-	-
§ 40 - Anvendelse af stofseler	-	-	-	-

2026:

Indberetningstype	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal
§ 38 - Fysisk magtanvendelse eller føren	-	1		
§ 39 - Fastholdelse ifm. hygiejne	-	-		
§ 43 - Tilbageholdelse i boligen	-	-		
§ 40 - Anvendelse af stofseler	-	-		

Der har i 2. kvartal 2026 været én indberetning om magtanvendelser. Magtanvendelsen fandt sted, da personalet forhindrede en borger med en demenslidelse i at foretage en handling, som blev vurderet at indebære en akut risiko for kvælning.

Økonomisk og ressourcemæssig vurdering fra forvaltningen

Ingen.

Økonomisk vurdering fra Afdeling for Budget og Regnskab

Ikke relevant.

Lovgrundlag og rammesættende dokumenter

- Inatsisartutlov nr. 8 af 20. juni 2022 om magtanvendelse inden for det sociale område

Bilag

Ingen bilag.

Orientering om Ældrerådets arbejde 2026

August

Til orientering

SagsID.: EMN-2026-01646

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked – direktør Ejner Grønvold / EJGR

Indstilling

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked indstiller over for Udvalg for Ældre og Omsorg:

1. at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Ældrerådet har i 2026 påbegyndt sit arbejde med at bidrage til udviklingen af ældreområdet i Kommuneqarfik Sermersooq gennem dialog, høringer og rådgivning.

Den 19. juni 2026 afholdt Ældrerådet et ekstraordinært møde, hvor rådet blev orienteret om projektet vedrørende nye ældreboliger i blok M, N og O i Nuuk. På mødet drøftede Ældrerådet projektet og fremsatte en række anbefalinger om blandt andet tilgængelighed, boligindretning, individuelle forbrugsmålere, farvevalg og udformningen af fremtidige ældreboliger. Rådet pegede samtidig på et generelt ønske om tidligere inddragelse i sager og initiativer, der vedrører kommunens ældre borgere.

På baggrund af mødet udarbejdede Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked et høringssvar, som videreformidlede Ældrerådets bemærkninger til Iserit A/S.

Iserit A/S har efterfølgende besvaret høringen og tilkendegivet, at flere af Ældrerådets anbefalinger kan indarbejdes i både den aktuelle renovering og i kommende projekter. Samtidig har Iserit A/S udtrykt ønske om en fortsat dialog med Ældrerådet gennem Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked.

Forvaltningen vurderer, at Ældrerådet er kommet godt fra start, og at rådets arbejde bidrager med relevante perspektiver til udviklingen af ældreområdet. Den fortsatte dialog med samarbejdspartnere understøtter samtidig en tidligere inddragelse af Ældrerådet i sager af betydning for kommunens ældre borgere.

Økonomisk og ressourcemæssig vurdering fra forvaltningen

Ikke relevant.

Økonomisk vurdering fra Afdeling for Budget og Regnskab

Ikke relevant.

Lovgrundlag og rammesættende dokumenter

- Inatsisartutlov nr. 29 af 17. november 2017 om den kommunale styrelse
- Vedtægt for Ældrerådet i Kommuneqarfik Sermersooq

Bilag

1. Referat fra ekstraordinært møde i Ældrerådet den 19. juni 2026
2. Høringssvar vedrørende nye ældreboliger i Nuuk
3. Svar fra Iserit A/S vedrørende Ældrerådets høringssvar

Status på uddeling af puljemidler til frivilligt socialt arbejde

Forår 2026

Til orientering

SagsID.: EMN-2026-00216

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked – direktør Ejner Grønvold / EJGR

Indstilling

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked indstiller over for Udvalg for Ældre og Omsorg:

1. at orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked uddeler årligt midler til frivilligt socialt arbejde. Formålet med puljen er at hjælpe organisationer, foreninger og enkeltpersoner med at arrangere og gennemføre frivillige aktiviteter for socialt udsatte. Puljen vil fortsat være placeret under formålet Voksne med særlige behov og afdelingen Social pulje.

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked behandler indkomne ansøgninger to gange årligt (i juni og oktober). Efter ansøgningsfristen i juni har Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked modtaget fire ansøgninger, hvoraf to er afvist. Dette, på baggrund af, at de ikke er indenfor formålets rammer. En enkel ansøgning fra Forening Cykel'liussisartut er blevet godkendt. Forvaltningen har bevilliget foreningen 43.000 kr. Midlerne skal bruges til at aktivere ældre i kommunen og forebygge ensomhed blandt denne målgruppe. En enkel ansøgning fra Forening Kalaallit Røde Korsiat er også blevet godkendt. Forvaltningen har bevilliget foreningen 49.881 kr. Midlerne skal bruges til at styrke livskvalitet, fællesskab og sociale relationer for ældre borgere.

Økonomisk og ressourcemæssig vurdering fra forvaltningen

Der er årligt afsat 201.000 kroner til puljen. Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked har efter første ansøgningsrunde i 2026 bevilliget midler for i alt 92.881 kr. Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked vil behandle indkomne ansøgninger igen i oktober 2026 og efterfølgende orientere Udvalg for Ældre og Omsorg.

Økonomisk vurdering fra Afdeling for Budget og Regnskab

Ikke relevant.

Lovgrundlag og rammesættende dokumenter

- Kriterier for støtte til puljen; Tilskud til frivilligt arbejde med et socialt sigte

Bilag

Ingen bilag.

Ældretalsmandens rejserapport for 2025

Ældres forhold i Tasiilaq, Nuuk og tilhørende bosteder

Til orientering

SagsID.: EMN-2026-01670

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked – direktør Ejner Grønvold / EJGR

Indstilling

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked indstiller over for Udvalg for Ældre og Omsorg:

1. at tage orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Ældretalsmanden er en uafhængig funktion, der agerer på vegne af ældre borgere over for både kommune og øvrige myndigheder. Ældretalsmanden arbejder med at sikre og fremme ældres muligheder og interesser i samfundet, blandt andet ved at formidle information om ældres vilkår og yde råd og vejledning til borgere og offentlige myndigheder.

I perioden 3.-12. september 2025 gennemførte ældretalsmanden i alt ni mødeaktiviteter, herunder borgermøder i Tasiilaq og Nuuk, digitale møder med ældre fra alle kommunens bosteder, hjemmebesøg hos syv hjemmehjælpsmodtagere, møde med en ældreforening samt besøg på to plejehjem og aktivitetscenter. I alt deltog omkring 70 borgere på tværs af møderne.

Ældretalsmanden har samlet de væsentligste budskaber og emner fra møderne i en rejserapport (se bilag 1).

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked fremhæver, at rapporten på tværs af møderne tegner et billede af et ældreområde under strukturelt pres, hvor et stigende antal ældre og mangel på arbejdskraft udgør de overordnede rammer. Inden for denne kontekst fremhæves særligt udfordringer knyttet til hjemmehjælpen, et stigende antal borgere, der mistænkes for demens uden at være udredt, samt mangel på aktivitetstilbud og sociale fællesskaber for ældre.

Fagchef for ældreområdet har efterfølgende afholdt møde med ældretalsmanden, hvor udfordringerne på ældreområdet blev drøftet. Forvaltningen har iværksat indsatser målrettet kompetenceudvikling af medarbejdere i hjemmehjælpen og på plejehjemmet, ligesom mulighederne for anvendelse af velfærdsteknologi undersøges med henblik på at styrke kvaliteten af pleje- og omsorgsindsatsen.

Forvaltningen vil anvende rejserapporten som et af grundlagene i arbejdet med en ny ældrepolitik.

Økonomisk og ressourcemæssig vurdering fra forvaltningen

Ikke relevant.

Økonomisk vurdering fra Afdeling for Budget og Regnskab

Ikke relevant.

Lovgrundlag og rammesættende dokumenter

- Selvstyrets lovebekendtgørelse nr. 26 af 12. marts 2025 om Inatsisartutlov om Ældretalsmand
- Samarbejdsaftale om kommunikationsfaciliteter mellem Ældretalsmanden og Kommuneqarfik Sermersooq

Bilag

1. Ældretalsmandens rejserapport

Status på Paamiutaftalen 2026

Til orientering

SagsID: EMN-2026-00874

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked – direktør Ejner Grønvold / EJGR

Indstilling

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked indstiller over for Udvalg for Ældre og Omsorg:

1. at orienteringen tages til efterretning
2. at sagen sendes videre til orientering ved Udvalg for Økonomi og Erhverv samt Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

I juni 2019 blev Paamiutaftalen indgået mellem Kommuneqarfik Sermersooq og Sundhedsvæsnets. Det skete i forbindelse med åbningen af det nye plejehjem i Paamiut, som ligger i forlængelse af sundhedscenteret. Aftalen har til formål at imødekomme den demografiske udvikling – en voksende ældrebefolkning og faldende arbejdsstyrke – ved at dele de eksisterende ressourcer på tværs af offentlige organisationer.

Målet med aftalen er at skabe et tæt og gensidigt samarbejde mellem plejehjemmet og sundhedscenteret til gavn for begge parter. I aftalens bilag er beskrevet, hvilke faciliteter og personaleressourcer, man vil dele på tværs af institutionerne. Det er et centralt element i aftalen, at løsninger skal findes lokalt i samarbejde mellem de lokale institutioner.

Status for samarbejdet

Ifølge Paamiutaftalen skal der hvert år gives en status til politisk niveau om samarbejdet. Se bilag 1 for statussen.

Siden statussen i august 2025 og den supplerende status i november 2025, er kommunens regionschef for Paamiut og byggerne blevet inddraget i samarbejdet. Inddragelsen har styrket den lokale ledelse og kommunikationen mellem plejehjemmet og sundhedscenteret. Der afholdes nu faste møder mellem regionschefen og ledelsen på de to institutioner. I forbindelse med ledelsesskift på sundhedscenteret arbejdes på at etablere en lokal kontaktperson på sundhedscenteret, så samarbejdet bevarer sin lokale forankring.

Der har været afholdt undervisning af plejehjemmets personale i enkelte sundhedsfaglige emner, men undervisningen er ikke etableret som et fast tilbud og der har i længere perioder været ophør af undervisning. Undervisningen har blandt andet været udfordret af personaleudskiftninger på sundhedscenteret. Det er oplyst, at undervisningen genoptages i juni 2026.

Aftalen forudsatte, at sundhedscentrets portører skulle udføre plejehjemmets pedelopgaver. Plejhjemslederen vurderer, at omfanget af pedelopgaver er større end oprindeligt forudsat, og at det er nødvendigt, at ledelsesansvaret for pedelfunktionen er placeret hos plejhjemslederen. Derfor er der i 2026 etableret en ny lokal løsning, hvor plejehjemmet har en fast pedel ansat og en portør fra sundhedscenteret bistår hver formiddag.

Nedenstående er oversigt over aftalens samarbejdspunkter. Medicin er ikke medtaget, da medicindosering er sundhedsvæsnets opgave uafhængigt af aftalen, og da adgang til det elektroniske patientjournal system Cosmic afventer sundhedsvæsnets implementering af et nyt system.

<u>Tiltag</u>	<u>Bidrager</u>	<u>Modtager</u>
Tilkaldevagt	Sundhedsvæsnets	Kommunen
Undervisning	Sundhedsvæsnets	Kommunen
Udlån af hjælpemidler	Begge	Begge
Deleterapeut	Begge	Begge
Madudbringning	Sundhedsvæsnets	Kommunen
Køkken og madproduktion	Kommunen	Sundhedsvæsnets
Rengøring	Kommunen	Sundhedsvæsnets
Vaskeri	Kommunen	Sundhedsvæsnets
Portørbistand til pedelopgaver	Sundhedsvæsnets	Kommunen

Samarbejdet fremadrettet

Det er en del af det økonomiske rationale i aftalen, at opgaverne fordeles jævnt mellem institutionerne. Kommunen varetager i dag opgaver som rengøring, vaskeri og madproduktion. Den nye lokale løsning for pedelopgaverne forskyder denne fordeling yderligere. For at imødekomme dette vil sundhedsvæsnets fra august 2026 hjemtage rengøringsopgaven på sundhedscenteret, hvilket Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked vurderer vil bidrage til en mere balanceret opgavefordeling. Plejehjemmet vil fortsat varetage rengøringen af plejehjemmet selv.

Udvalget vil næste gang få en status på Paamiutaftalen i foråret 2027.

Økonomisk og ressourcemæssig vurdering fra forvaltningen

Ikke relevant.

Økonomisk vurdering fra Afdeling for Budget og Regnskab

Ikke relevant.

Lovgrundlag og rammesættende dokumenter

- Paamiutaftalen og bilag 1 til Paamiutaftalen
- Samarbejdsaftale på sundhedsområdet mellem Departementet for Sundhed og Kommuneqarfik Sermersooq
- Ældresektorplan 2024-2028

Bilag

1. Status på Paamiutaftalen 2026
2. Paamiutaftalen
3. Bilag 1 til Paamiutaftalen

Forslag om visitationsenhed på ældreområdet i Paamiut

Til beslutning

SagsID.: EMN-2026-01522

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked – direktør Ejner Grønvold / EJGR

Indstilling

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked indstiller over for Udvalg for Ældre og Omsorg:

1. at godkende decentraliseringen af udvalgte visitationsopgaver *eller*
2. at godkende decentraliseringen af den samlede visitationsopgave *eller*
3. at afvise pind 1 og pind 2
4. at sende sagen videre til orientering ved Udvalg for Økonomi og Erhverv samt Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Udvalg for Ældre og Omsorg godkendte den 2. marts at oprette en ny stilling i Tasiilaq til sagsbehandling af alderspension og visitation på ældreområdet. Bevillingen til stillingen er endnu ikke behandlet politisk. Ved behandlingen af forslaget, ønskede Udvalg for Økonomi og Erhverv, at forvaltningen fremlagde forslag til decentralisering af ældrevisitationen i Paamiut. Der er udarbejdet to modeller for organiseringen af visitationsopgaven. Begge understøtter ønsket om øget lokal forankring, men med forskellig grad af decentralisering.

Visitationsopgavens indhold og omfang i Paamiut

Ældrevisitationen varetager visitation til plejehjem, hjemmehjælp, aflastning og hjælpemidler. Visitationen modtager henvendelser fra borgerne, foretager hjemmebesøg, laver funktionsbeskrivelse af borgeren, og foretager på baggrund heraf visitation til kommunens tilbud. Dette foretages som den mindst muligt indgribende foranstaltning og med en rehabiliterende tilgang. Visitationen har derudover dialog med sundhedsvæsenet, de pårørende og øvrige afdelinger i kommunen. Visitatorerne har typisk baggrund som sygeplejersker, fysioterapeut, ergoterapeut eller lignende. Visitationen er i dag centraliseret i Nuuk med henblik på at sikre en stabil drift, og opfyldelse af lovgivningens krav om tværfaglig visitation. Visitationen gennemfører årlige tjenesterejser, herunder én gang årligt til Paamiut, mens løbende og akutte sager håndteres i samarbejde med lokale medarbejdere.

Visitationen oplever sjældent klager fra borgere bosat i Paamiut i forhold til sagsbehandlingen eller hastigheden af denne. Der er – i forhold til kommunens samlede antal sager på ældreområdet – meget få sager i Paamiut. Svarende til i gennemsnit tre timers arbejdsbelastning hver uge. Det er forvaltningens vurdering, at opgaven løses fagligt og økonomisk mest hensigtsmæssigt i den nuværende model.

To forslag til det videre forløb

På baggrund af det politiske ønske om decentralisering af visitationsopgaven, har forvaltningen udarbejdet to forslag for det videre forløb. Disse er beskrevet overordnet nedenfor.

Forslag 1: Decentralisering af udvalgte visitationsopgaver

Forvaltningen foreslår, at udvalgte visitationsopgaver decentraliseres til varetagelse af hjemmehjælpen i Paamiut. Opgaverne vil omfatte hjemmebesøg hos borgere, udarbejdelse af funktionsbeskrivelser, dialog med borgere og pårørende samt beskrivelse af aktuelle behov for hjælp, pleje og støtte. Hjemmehjælpen har mulighed for at løse disse opgaver inden for den

eksisterende bemanning, og forslaget kan derfor gennemføres inden for den nuværende budgetramme.

Den endelige visitation og bevilling foretages fortsat af kommunens tværfaglige visitationsenhed. Forslaget sikrer dermed, at lovgivningens krav om tværfaglig visitation fortsat efterleves, samtidig med at borgerne får en tættere lokal kontakt i sagsbehandlingen. Visitationskompetencen forbliver derfor placeret hos den centrale visitationsenhed, hvilket understøtter en ensartet og fagligt kvalificeret behandling af kommunens borgere.

Forslag 2: Decentralisering af den samlede visitationsopgave

Forvaltningen foreslår i denne model, at visitationskompetencen decentraliseres til Socialservice i Paamiut. Socialservice har allerede medarbejdere, som varetager borgerhenvendelser vedrørende alderspension og øvrige henvendelser på ældreområdet. Medarbejderne har desuden et indgående kendskab til borgernes forhold. Ved en decentralisering, vil de eksisterende medarbejdere varetage visitationsprocessen og træffe afgørelser i samarbejde med visitationsenheden. Medarbejderne vil fortsat være organisatorisk placeret i Socialservice og have løbende faglig sparring med visitationsenheden for at sikre kvalitet, tværfaglighed og en ensartet praksis.

Forslaget vil sikre, at sagsbehandling og afgørelser sker tættere på borgerne og på baggrund af et indgående lokalkendskab. Samtidig understøttes en sammenhængende sagsbehandling på ældreområdet. Sager, hvor der foreligger inhabilitet eller behov for en særlig faglig vurdering, behandles fortsat af visitationsenheden. Forvaltningen vil løbende følge op på tidsforbrug, opgaveomfang og den faglige kvalitet med henblik på at vurdere, om organiseringen fungerer efter hensigten.

Økonomisk og ressourcemæssig vurdering fra forvaltningen

Begge forslag vurderes at kunne gennemføres inden for den eksisterende organisering og bemanning. Forslagene medfører derfor ikke behov for oprettelse af nye stillinger eller yderligere driftsmidler. Forvaltningen vil løbende følge op på tidsforbrug, opgaveomfang og den faglige kvalitet med henblik på at vurdere, om organiseringen fungerer efter hensigten.

Økonomisk vurdering fra Afdeling for Budget og Regnskab

Ikke relevant.

Lovgrundlag og rammesættende dokumenter

- Inatsisartutlov nr. 29 af 17. november 2017 om den kommunale styrelse
- Landstingsforordning nr. 11 af 30. oktober 1998 om ældreinstitutioner mv. med senere ændringer af Landstingsforordning nr. 8 af 5. december 2008
- Sagsfremstilling til Udvalg for Ældre og Omsorg, 02.03.26 - Forslag om visitationsenhed på ældreområdet på Østkysten

Bilag

1. Tabel af modelopsætning for forslag 1 og 2
2. Udvikling i befolkningsgruppen 65+ i Paamiut

Fremtidig drift af ældrekollektiv i Qeqertarsuatsiaat

Til beslutning

SagsID.: EMN-2026-01531

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked – direktør Ejner Grønvold / EJGR

Indstilling

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked indstiller over for Udvalg for Ældre og Omsorg:

1. at godkende nedlæggelse af ældrekollektivet i Qeqertarsuatsiaat *eller*
2. at afvise pind 1 og fortsætte den nuværende drift
3. at sende sagen videre til godkendelse i Udvalg for Økonomi og Erhverv samt Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Ældrekollektivet i Qeqertarsuatsiaat blev etableret for at sikre et lokalt botilbud til ældre borgere med behov for pleje og omsorg. Siden etableringen har de demografiske forhold ændret sig væsentligt. Samtidig viser den aktuelle kapacitetsopgørelse, at ældrekollektivet har en normeret kapacitet på 10 pladser, mens der aktuelt kun er én fast beboer. Den lave belægningsgrad giver anledning til at vurdere, om den nuværende organisering fortsat er politisk, driftsmæssigt og økonomisk hensigtsmæssig.

Ældrekollektivet er i dag døgnbemandet og drives af én fast leder og to timelønnede medarbejdere. Den lave belægning betyder, at driftsudgiften per beboer er høj. Samtidig er driften sårbar, idet enheden er afhængig af få medarbejdere og påvirkes væsentligt ved sygdom. Derudover er der udfordringer med at rekruttere og fastholde sundhedsfagligt personale, hvilket er en generel udfordring på ældreområdet i kommunens mindre bygder.

Regnskaberne viser samtidig, at driften af ældrekollektivet gennem en årrække har været forbundet med betydelige udgifter. I perioden 2021-2024 udgjorde de samlede driftsudgifter mellem ca. 6.200.000 kr. og 7.700.000 kr. årligt, mens udgifterne i 2025 udgjorde ca. 2.700.000 kr. Faldet i driftsudgifterne i 2025 skyldes blandt andet personaleafgang, og en efterfølgende tilpasning af bemandingen samt en opstramning i indkøb og øvrige driftsudgifter. De økonomiske nøgletal og belægningsgraden fremgår nærmere af bilag 1.

Forvaltningen vurderer, at den nuværende organisering ikke længere afspejler det lokale behov. På baggrund af dette, har forvaltningen udarbejdet et forslag for det videre forløb. Såfremt forslaget ikke godkendes, fortsætter den nuværende drift uændret.

Forslag: Nedlæggelse af ældrekollektivet

En lukning af ældrekollektivet vil medføre ophør af den nuværende institutionsdrift og skabe mulighed for at omprioritere de ressourcer, der i dag anvendes til drift af tilbuddet. Dette kan understøtte arbejdet med at styrke de borgernære indsatser på ældreområdet. Heriblandt hjemmehjælp, praktisk hjælp og aktiviteter, så flere ældre kan modtage støtte i eget hjem og fortsat blive boende i Qeqertarsuatsiaat. Ældrekollektivet kan bruges som aktivitetscenter i dagtimerne. Medarbejderressourcerne vil, hvor det er muligt, kunne omplaceres til hjemmehjælpen eller andre funktioner på ældreområdet. Det kan bidrage til en mere fleksibel anvendelse af personaleressourcerne. De nuværende beboere vil skulle tilbydes andre løsninger efter en individuel visitation, og der skal tages stilling til de afledte udgifter ved blandt andet hjemmehjælp, visitation, eventuel flytning og bygningens fremtidige anvendelse.

Økonomisk og ressourcemæssig vurdering fra forvaltningen

De økonomiske og ressourcemæssige konsekvenser afhænger af, om ældrekollektivet nedlægges, eller om den nuværende drift videreføres. En fortsat drift kan gennemføres inden for den eksisterende driftsbevilling. Dog fastholder det de nuværende driftsudgifter og døgnbemanning. Ved en nedlæggelse frigøres ressourcer, som kan omprioriteres til borgernære indsatser på ældreområdet. Heriblandt hjemmehjælp, praktisk hjælp og aktiviteter.

Økonomisk vurdering fra Afdeling for Budget og Regnskab

Ingen bemærkninger.

Lovgrundlag og rammesættende dokumenter

- Selvstyrets bekendtgørelse nr. 19 af 4. november 2029 om botilbud til personer med handicap
- Landstingsforordning nr. 11 af 30. oktober 1998 om ældreinstitutioner m.v. med senere ændringer
- Inatsisartutlov nr. 20 af 23. november 2015 om alderspension med senere ændringer

Bilag

1. Udgifts- og kapacitetsoversigt for ældrekollektivet i Qeqertarsuatsiaat

Indgåelse af partnerskab med cykelforening Cykel'liussisartut

Til beslutning

SagsID.: EMN-2026-01660

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked – direktør Ejner Grønvold / EJGR

Indstilling

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked indstiller over for Udvalg for Ældre og Omsorg:

1. at godkende indgåelsen af den vedlagte partnerskabsaftale mellem Kommuneqarfik Sermersooq og foreningen Cykel'liussisartut
2. at sende sagen til godkendelse ved Udvalg for Økonomi og Erhverv samt Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked har været i dialog med foreningen Cykel'liussisartut om indgåelse af et partnerskab om initiativet *Cykling uden Alder*. Formålet er at styrke livskvaliteten blandt ældre borgere gennem cykelture, sociale aktiviteter og øget frivillighed. Initiativet henvender sig særligt til ældre på plejehjem, og borgere der oplever social isolation. Partnerskabsaftalen løber fra den 1. august 2026 til den 31. juli 2029. I perioden skal der blandt andet etableres et lokalt centrum i Nuuk. Her opbygges et fællesskab og gennemføres aktiviteter for kommunens ældre borgere.

Som en del af partnerskabet stiller foreningen to rickshawcykler, projektledelse og frivilligkoordinering til rådighed. Kommuneqarfik Sermersooq bidrager med en kontaktperson, medarbejderressourcer til koordinering og aktiviteter, samt yderligere to rickshawcykler, så tilbuddet kan anvendes på tværs af kommunens plejehjem og dagcentre. Forvaltningen vurderer, at partnerskabet vil bidrage til at forebygge ensomhed blandt ældre, styrke samarbejdet med civilsamfundet og skabe flere meningsfulde aktiviteter for kommunens ældre borgere.

Økonomisk og ressourcemæssig vurdering fra forvaltningen

Kommuneqarfik Sermersooq yder et tilskud på 43.000 kr. i 2026 til foreningen Cykel'liussisartut som kommunens bidrag til partnerskabet. Tilskuddet finansieres af midler fra den sociale pulje, som tidligere er bevilliget til foreningen. Partnerskabet medfører desuden et ressourcetræk i form af en kommunal kontaktperson, samt medarbejderressourcer til koordinering, planlægning og gennemførelse af aktiviteter på plejehjem og dagcentre. Forvaltningen vurderer, at disse opgaver kan varetages inden for den eksisterende organisering.

Økonomisk vurdering fra Afdeling for Budget og Regnskab

Ikke relevant.

Lovgrundlag og rammesættende dokumenter

- Kommuneqarfik Sermersooqs Ældrepolitik 2016-2026 – "Et værdigt og aktivt liv".
- Udvalg for Ældre og Omsorgs politiske målsætninger 2025-2029

Bilag

1. Partnerskabsaftale

Udmøntning af anlægspulje på ældre- og handicapområdet

Til beslutning

SagsID.: EMN-2026-00094

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked – direktør Ejner Grønvold / EJGR

Indstilling

Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked indstiller over for Udvalg for Ældre og Omsorg:

1. at udvalget beslutter en prioritering af anlægsprojekterne, der kan indgå i den videre budgetlægning for Budget 2027 og overslagsår,
2. at sende sagen til godkendelse ved Udvalg for Økonomi og Erhverv samt Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Ved budget 2025 besluttede kommunalbestyrelsen at afsætte 522.045.000 kroner til en pulje til anlægsprojekter på ældre- og handicapområderne. Disse midler skal prioriteres mellem de anlægsprojekter, som kommunalbestyrelsen ønsker. Forvaltningen har aktuelt forundersøgelser på fem projekter, der alle vurderes at være behov for i forhold til den fremtidige drift. Flere af projekterne har været drøftet administrativt og politisk i mere end ti år.

Tabel 1: Godkendte anlægsbevillinger og udmøntning af anlægspuljen (2026-2031)

Projekt / pulje	2026	2027	2028	2029	2030	2031	I alt
Nyt plejehjem, Tasiilaq	9,0	11,0	–	–	–	–	20,0
Boenhed for psykisk syge og autister, Nuuk	–	–	–	–	–	–	–
Demensplejehjem, Nuuk	–	–	–	–	–	–	–
Ældrekollektiv, Ittoqqortoormiit	3,0	–	–	–	–	–	3,0
Samlet handicapcenter, Nuuk	–	–	–	–	–	–	–
Ældrepulje	–	–	40,3	109,2	346,5	26,0	522,0
I alt	12,0	11,0	40,3	109,2	346,5	26,0	545,0
Alle beløb i tabellen er i millioner kroner							

Tabel 2: Prisestimer og periodisering af anlægssomkostninger

Prioritet	Anlægsprojekt	2028	2029	2030	2031	I alt	Prisestimat ¹
1	Nyt plejehjem, Tasiilaq	–	–	–	–	97,3	97,3
2	Boenhed for psykisk syge og autister, Nuuk	–	–	–	–	150,0	150,0
3	Demensplejehjem, Nuuk	–	–	–	–	193,0	193,1

4	Ældrekollektiv, Ittoqqortoormiit	–	–	–	–	39,0	39,0
5	Samlet handicapcenter, Nuuk	–	–	–	–	61,7 ²	75,0
	I alt	49,3	119,2	346,5	26,0	541,0	554,4

¹ Prisestimerne er fra forundersøgelserne foretaget i år 2024 og 2025

² Det samlede handicapcenter mangler 12 mio.kr. jf. Forundersøgelsestimer

Forvaltningen indstiller til ovenstående prioritering, men understreger, at den endelige prioritering af anlægsprojekterne er en politisk beslutning. Tabel 1 viser de allerede godkendte anlægsbevillinger samt den budgetlagte udmøntning af anlægspuljen til ældre- og handicapområdet i perioden 2026-2031. Der er i den vedtagne budgetperiode afsat konkrete anlægsbevillinger til nyt plejehjem i Tasiilaq og ældrekollektiv i Ittoqqortoormiit, mens demensplejehjemmet indgår i den fælles ældrepulje. De øvrige projekter afventer politisk godkendelse både fra kommunen og selvstyret. Flere af projekterne forudsætter medfinansiering fra sidstnævnte. Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke endelige tilsagn om denne medfinansiering. Den endelige realisering af projekterne vil derfor afhænge af både den kommunale prioritering og eventuelle tilsagn om medfinansiering fra selvstyret, før der kan afsættes konkrete anlægsbevillinger. Tabel 2 viser de estimerede anlægsomkostninger på baggrund af forundersøgelserne.

Økonomisk og ressourcemæssig vurdering fra forvaltningen

Forvaltningen foreslår, at den allerede afsatte anlægspulje til ældre- og handicapområdet udmøntes i overensstemmelse med den foreslåede prioritering af projekterne. De allerede afsatte anlægsmidler, til det nye plejehjem i Tasiilaq, foreslås flyttet til perioden 2028-2031. Den foreslåede prioritering afspejler samtidig de behov og indsatsområder, som er beskrevet i kommunens sektorplaner på ældre- og handicapområdet. Kommunalbestyrelsens beslutning om prioriteringen vil indgå i budgetlægningen for Budget 2027. Flere af projekterne forudsætter medfinansiering fra Grønlands Selvstyre og der foreligger endnu ikke endelige tilsagn om denne medfinansiering. Realiseringen af projekterne vil medføre afledte driftsmæssige konsekvenser, som vil blive belyst nærmere i forbindelse med de enkelte projekters videre planlægning og bevillingssager.

Økonomisk vurdering fra Afdeling for Budget og Regnskab

Ingen bemærkninger.

Lovgrundlag og rammesættende dokumenter

- Inatsisartutlov nr. 13 af 1. december 2021 om ændring af Inatsisartutlov om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber (Ændret metode for opgørelse af budgetstillingen, engangstilladelse til regulering af egenkapitalen og præcisering af reglerne om fælles offentlige IT-systemer)

Bilag

1. Dispositionsforslag – Alderdomshjem og dagcenter i Tasiilaq
2. Programoplæg – beboelsesenhed for psykisk syge, udviklingshæmmede og autister
3. Dispositionsforslag – Nyt ældrekollektiv i Ittoqqortoormiit
4. Programoplæg – Nyt demensplejehjem i Nuuk
5. Programoplæg – Rehabiliteringscenter i Nuuk

